

EU a Latinská Amerika

23.3.2009

Historické kořeny

- Smlouva z Tordesillas – rozdělení kontinentu mezi Španělsko a Portugalsko
- Dobyetí indiánských říší – Cortéz v Mexiku, Pizarro v Peru
- Kolonizace a získávání surovin, vytváření správních jednotek

Boj za nezávislost

- Sílící touha po nezávislosti, napomáhá tomu situace ve Španělsku
- Simón Bolívar – „Osvoboditel“
- Snaha o vytvoření Velké Kolumbie

Rozdílnost Jižní a Severní Ameriky

- I po získání nezávislosti zůstávají hodnoty vnesené Španěly a Portugalci do značné míry zachovány
- Rozdílnost hodnot kolonizátorů v Jižní a Severní Americe – souvisí do značné míry také s obdobím, kdy bylo kolonizováno

Konkrétní projevy

- Feudalismus, absolutismus, centralismus X liberálnější pojetí a nárok k „demokracii“
- Katolictví X náboženský pluralismus a protestantství
- Feudalismus a merkantilismus X rodící se kapitalismus

Konkrétní projevy 2

- Hierarchismus, dvoutrždní rigidní společnost X mobilní víceřdní společnost
- Scholastický přístup k poznání X empirický a vědecký přístup

Caudillismo

- Jev typický po boji za nezávislost, „muži na koních“ – kult osobnosti, oblíbenost u lidí
- Pramení ze slabosti centrálních vlád, ty neschopny kontrolovat rozsáhlá území
- Do jisté míry vysvětluje podporu „byrokratickému autoritarismu“ ve 20. století
- Například Antonio Lopez de Santa Anna

Ústup Evropy

- Má postupnou podobu, až do 20. století stále dominantní, především Velká Británie
- V meziválečném období stále silná přítomnost, ale ústup
- Franco a jeho „Hispanidad“
- Po WW II Latinská Amerika vzdálená a mají jiné problémy

EHS – nový aktér

- Konec 50. let a dále
- Ekonomická organizace, ale cíle se postupně rozvíjejí, navíc např. společná obchodní politika
- Snaha o dialog, „latinskoamerická politika“ však zpočátku prakticky neexistující
- Model pro latinskoamerické země v otázce integrace

70. léta

- Snaha o vytváření politiky směrem k různým regionům – zahájení „Bruselského dialogu“
- Nedostatek demokratických režimů – nejsou protistrany, se kterými by se dalo jednat
- Nedostatek ve funkčnosti subregionálních integrací + snaha o SIS, která dále podkopává možnost spolupráce
- Dohoda z Lomé – 1974 – pevninská LA nezahrnuta
- LA je v „mezipozici“ ne dosti rozvinutá, aby byla partnerem, ne dosti zaostalá, aby se kvalifikovala pro rozvojovou pomoc

80. léta

- Špatná ekonomická situace – LA nezajímavá pro investory
- Diskutován přechod k demokracii
- V roce 1982 Falklandská válka – nepříliš velká podpora zemí ES Británii, výrazná podpora zemí LA Argentině
- Založení IRELA
- 1986 – Vstup Španělska a Portugalska – nový impuls vzájemným vztahům

Španělsko a LA

- Snaha o užší vazby už za Franka
- Historické vazby – koloniální minulost
- Nedávná tranzice, snaha předávat zkušenosti
- Ekonomické zájmy
- Snaha hrát roli „mostu“ mezi LA a EU – ze strany LA nevnímána příliš pozitivně

Summit EU – Rio Group

- Nejstarší platforma
- Poprvé v roce 1986
- Koná se s dvouletou frekvencí
- Rio Group se postupně rozšiřuje, dnes přes dvacet členů
- V roce 2009 se summit bude konat v Praze

Summity EU-LAC

- Diskuze na úrovni region-region
- První 1999 v Rio de Janeiru
- V roce 2002 Madrid
- 2004 Guadalajara
- 2006 ve Vídni – první neiberská země
- Poslední v roce 2008 v Limě

Summit EU-Brazílie

- Historicky první v červenci 2007 (jako poslední člen BRIC)
- Přispělo k tomu portugalské předsednictví
- Brazílie největší obchodní partner
- Probírána problematika biopaliv

Priority spolupráce

- Snaha o změnu z privilegovaného partnerství na strategické
- 1. Demokracie a lidská práva, good governance
- 2. Zásady multilateralismu na mezinárodní scéně a respektování mezinárodního práva
- 3. Terorismus
- 4. Drogy
- 5. Migrace

Nejdůležitější partneři

- MERCOSUR – jednání o FTA
- Andské společenství – prochází určitou krizí
- Mexiko – FTA již funkční
- Chile – FTA funkční
- Se střední Amerikou tzv. dialog ze San José

Otázka Kuby

- Demokracie na ostrově – jak jí dosáhnout
- Střet zájmů s USA
- Postoj velmi závislý na Španělsku, ČR se snaží